๙ ชุมชน
อนุรักษ์เทียนพรรษา
เมืองอุบล

ผลิตและเผยแพร่โดย
คณะกรรมการฝ่ายกิจกรรมเยือนชุมชน
ชมวิถีวัฒนธรรมงานประเพณีแห่เทียนพรรษา

"เยือนพ
ในงาน

1. ชุมชนวัดมหาวนาราม (วัดป่าใหญ่)

พระอารามหลวงตั้งอยู่ถนนหลวง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี สร้างเมื่อปี พ.ศ.2350 มีพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง "พระเจ้าใหญ่อินทร์แปลง" ที่มีประชาชนศรัทธากราบไหว้บูชาจำนวนมาก

สำหรับชุมชนวัดป่าใหญ่ มีนายสุคม เชาวฤทธิ์ เป็นช่างทำต้นเทียน โดยใช้ประสบการณ์ และผลงานกว่า 22 ปี ตั้งแต่ปี 2529 และได้รับรางวัลชนะเลิศ 10 ครั้ง และรองชนะเลิศ 10 ครั้ง ได้รับโล่ศิลปินดีเด่นสาขางานเทียน (ประติมากรรม) ของจังหวัดอุบลราชธานี และโล่รางวัลการทำต้นเทียน (ประเภทติดพิมพ์) ชนะเลิศ 5 ปี (2535-2539) ติดต่อกัน ซึ่งเป็นคนแรกและคนเดียวของจังหวัดอุบลราชธานี

2. ชุมชนวัดมณีวนาราม (วัดป่าน้อย)

ตั้งอยู่ถนนหลวง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2332 โดยอุปฮาดก่ำ โอรสพระปทุมวรราชสุริยวงศ์ มีพระแก้วโกเมน ปางมารวิชัย สันนิษฐานว่า อุบัติขึ้นมาพร้อมกับพระแก้วบุษราคัม ซึ่งประดิษฐานอยู่ ณ วัดศรีอุบลรัตนาราม เป็นพระพุทธรูปอัญมณี "นพรัตนชาติ) แก้ว 9 ประการ ได้แก่ สีขาวผ่องเพชรดีทับทิมสีมณีแดง เขียวใสแสงมรกต เหลืองใสสดบุษราคัมแดง แก่ก่ำโกเมนเอก สีหมอกเมฆนิลกาฬ มุกดาหารหมอกมัว แดงสลัวเพทาย สังวาลย์สสายไพฑูรย์

สำหรับชุมชนวัดป่าน้อย มีนายประดับ ก้อนแก้ว เป็นช่างทำเทียน (ประเภทติดพิมพ์) ซึ่งมีประสบการณ์ และผลงานดีเด่นในการทำเทียนพรรษา มานานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2479 ตลอดชีวิต และการรับราชการครูมีความผูกพันเกี่ยวข้องกับเทียนพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี กว่า 72 ปี โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบและองค์ประกอบของเทียนพรรษาให้มีความหลากหลายเป็นเรื่องราวในพุทธประวัติอยู่ในขบวนต้นเทียนและได้รับรางวัลชนะเลิศมาตลอด ได้รับโล่ผู้มีผลงานดีเด่น (สาขาช่างศิลป์) จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี 2530

3. ชุมชนวัดทุ่งศรีเมือง

ตั้งอยู่ถนนหลวง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี สร้างสมัยปลายรัชกาลที่ 3 มีพระเจ้าใหญ่ศรีเมือง เป็นพระประธานในวิหารศรีเมือง ภายในวัดยังมีหอไตรกลางน้ำ แหล่งสืบค้นและโบราณสถานที่สำคัญ สำหรับชุมชนวัดทุ่งศรีเมือง มีส่วนร่วมในงานประเพณีแห่เทียนพรรษา ของจังหวัดอุบลราชธานีอย่างต่อเนื่อง โดยพระครูสมุห์สำลี ทิฏฐธมโม และคณะทำงานร่วมกับชุมชนออกแบบและจัดทำต้นเทียนเพื่อสืบสานงานบุญประเพณีแห่เทียนให้มีความยั่งยืน โดยเฉพาะการทำเทียนพรรษา จะมีเยาวชนนักเรียน นักศึกษา และประชาชนสนใจ ได้ศึกษาและเรียนรู้ร่วมฝึกปฏิบัติเป็นการหลอมใจ ทำบุญจากการทำเทียนพรรษา โดยมีความเชื่อว่าการทำบุญ ทำเทียนพรรษา ถวายเป็นพุทธบูชา แล้วชีวิตจะมีความรุ่งโรจน์ ปัญญาสว่างไสว ดุจแสงเทียน

4. ช

2518
พรรษ
เทียน
เทียน
แต่ปี
ครั้ง
ที่ถ่าย
ตลอด

5. ช

กำเนิด
องค์
พระญ
ไหว้บู

พิมพ์)
เริ่มทำ
ครั้ง
อ.ศรีเ

6. ช

อุบลร
กาล
พระบ
บรรจุ

(ประเ
เทียน
ครู โด
พรรษา

“เยือนชุมชนชมวิถีวัฒนธรรมในการตกแต่งต้นเทียน”

ในงานประเพณีแห่เทียนพรรษาอุบลราชธานี ปี 2551

พ.ศ.2350
บไหว้บูชา

น โดยใช้
10 ครั้ง
องจังหวัด
ปี (2535-

อุปฮาดก่ำ
อุบัติขึ้นมา
ระพุทธรูป
ง เขียวใส
หารหมอก

ประเภทติด
นตั้งแต่ปี
ษาจังหวัด
ยนพรรษา
รับรางวัล
พรัตนราช

มีพระเจ้า
หล่งสืบค้น
นีแห่เทียน
งโม และ
นีแห่เทียน
ษา และ
รทำเทียน
วชีวิตจะมี

4. ชุมชนวัดศรีประดู่

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ก่อตั้งเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2518 ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ ปี พ.ศ. 2519 และมีศูนย์การเรียนเทียนพรรษา ศรีประดู่ อยู่ที่บ้านนายสมคิด สอนอาจ ครูภูมิปัญญาไทยรุ่น 3 ซึ่งเป็นช่างทำเทียนพรรษาวัดศรีประดู่ มีประสบการณ์กว่า 40 ปี และได้รับรางวัลชนะเลิศการทำต้นเทียนพรรษา ตั้งแต่ ปี 2531 - 2550 รวม 11 ครั้ง และรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ตั้งแต่ปี 2524 - 2549 รวม 12 ครั้ง และรองชนะเลิศอันดับ 2 อีก 4 ครั้ง ชมเชย 11 ครั้ง และรางวัลศิลปินดีเด่นสาขาช่างเทียนจากสภาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี เป็นครูที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำเทียนให้เยาวชนอย่างต่อเนื่องหลังเกษียณอายุราชการตลอดไป

5. ชุมชนวัดบูรพา

ตั้งอยู่ที่ ถ.พโลรังฤทธิ์ อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ในอดีตเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมต้นกำเนิดวัดสายวิปัสนากรรมฐาน เป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อเหมือน พระอาจารย์วิปัสนา 5 องค์ คือ พระอาจารย์สีทา ชัยเสโน พระอาจารย์เสาร์ กันตสีโล พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต พระญาณวิศิษย์ และพระสิทธิธรรมรังษีคำภีร์เมธาจารย์ มีประชาชนเลื่อมใสศรัทธากราบไหว้บูชาเพื่อ เพื่อเป็นสิริมงคล

สำหรับชุมชนวัดบูรพา มีนายแก้ว อาจหาญ เป็นช่างทำต้นเทียน (ประเภทติดพิมพ์) พร้อมด้วยนายยุทธเกียรติ โกศัลวิตร์ นายจันทร ป้องทอง มีผลงานประสบการณ์เริ่มทำต้นเทียนมาตั้งแต่ พ.ศ. 2517 ได้รับรางวัลชนะเลิศ ตั้งแต่ปี 2535-2550 รวม 15 ครั้ง รางวัลรองชนะเลิศ 5 ครั้ง รวมทั้งต้นเทียนประเภทติดพิมพ์ขนาดเล็กในนาม อ.ศรีเมืองใหม่ ได้รับรางวัลชนะเลิศติดต่อกัน 2545-2549

6. ชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว

ตั้งอยู่ถนนธรรมวิถี อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ด้วยศรัทธาแรงกล้าของพุทธศาสนิกชนอุบลราชธานี มีความประสงค์จะสร้างวัดให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม ในวาระมงคลกึ่งพุทธกาล พุทธศตวรรษ 2500 (พ.ศ.2500) และได้ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2498 ภายในบริเวณวัดมีพระบรมธาตุ เจดีย์ศรีมหาโพธิ์ เป็นแบบจำลองมาจากพระเจดีย์พุทธคยาประเทศอินเดีย บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

สำหรับชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว มีนายวิเชียร ภาดี เป็นช่างทำต้นเทียน (ประเภทแกะสลัก) ซึ่งเริ่มเรียนรู้ การทำต้นเทียนมาตั้งแต่ อายุ 15 ปี มีผลงานการทำเทียนพรรษามา 27 ปี ได้รับรางวัลชนะเลิศ รวม 8 ครั้ง มีความภูมิใจที่ได้เป็นลูกศิษย์ของครู โดยเฉพาะ (อ.อุตส่าห์ จันทรวิจิตร)ที่สร้างชีวิตให้กับทีมงานจนกลายมาเป็นช่างทำเทียนพรรษา และช่างศิลปะชื่อดังของจังหวัดอุบลราชธานี

7. ชุมชนวัดหนองปลาปาก

ตั้งอยู่ที่บ้านหนองปลาปาก ต.ขามใหญ่ อ.เมือง จ.อุบลราชธานี การเดินทางจากตัวเมืองตามถนนชยางกูรถึงบ้านดอนกลาง (กม.5) เลี้ยวซ้ายไปอีก 1 กม. และเลี้ยวขวา 300 เมตร ถึงวัดหนองปลาปาก ภายในวัดจะมีเตาอบสมุนไพรเป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะผู้มีโรคประจำตัวความดันโลหิตสูงเบาหวานหรือโรคอ้วน เป็นศูนย์สมุนไพรเพื่อสุขภาพอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี

ชุมชนวัดหนองปลาปาก มีนายทรงพล สำราญสุข เป็นช่างทำต้นเทียนประจำชุมชน ซึ่งมีประสบการณ์และทำเทียนพรรษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยชนะเลิศประเภทแกะสลัก 2 ครั้ง และรางวัลรองชนะเลิศ ชมเชยตามลำดับ โดยใช้ทีมงาน 9 คน ระยะเวลาในการตกแต่งต้นเทียนประมาณ 40 วัน โดยเฉพาะชาวบ้านในชุมชนมีพลังศรัทธามีความรักความสามัคคี ถึงแม้จะอยู่ชานเมืองก็ส่งเทียนพรรษาเข้าร่วมงานทุกปี

8. ชุมชนโรงเรียนวารินชำราบ

ตั้งอยู่ในถนนวารินศรีสะเกษ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี (สพท.อุบลราชธานี เขต4) มีนายพิทยา รักพรม เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และมีนายพันธ์ศักดิ์ พูลเสมา ครูสอนศิลปะและสืบสานงานเทียนพรรษา โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ภายในโรงเรียนและมีนักเรียนเยาวชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ ....นำไปสู่มืออาชีพ และศึกษาระดับมหาวิทยาลัย เช่น นายศักดิ์ชัย บุญปัญญา นักออกแบบ นายอ่อน ทุมมาเกตุ ฝ่ายออกแบบและช่างศิลป์ นายปัญญา คำเคน ช่างออกแบบกองกษาปณ์ กระทรวงการคลัง น.ส.เพ็ญพักตร์ ภาพกลาง นักศึกษา ม.ขอนแก่น และนายอธิรุท พิลาอาจ ฝ่ายออกแบบงานศิลป์

ผลงานและรางวัลดีเด่น นักเรียนร่วมประกวดแกะสลักเทียนพรรษา ในงานประเพณีแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี รางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศตั้งแต่ ปี 2534 - 2550 รวม 10 รางวัล

หอศิลป์อุรเคนทร์ เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านศิลปะที่ส้างสรรค์งานมาและนักเรียน โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น (การแกะสลักเทียนพรรษา) เพื่อสืบสานประเพณี และวิถีชีวิตอันดีงามของชาวอุบลราชธานี ให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืนตลอดไป

9. บ้านคำปุน

ตั้งอยู่ถนนวาริน-ศรีสะเกษ (ใกล้กับชุมชนโรงเรียนวารินชำราบ) อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี มีความโดดเด่น ในการผลิตและแหล่งเรียนรู้การทอผ้าไหมของจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีนางคำปุน ศรีใส และนายมีชัย แต้สุริยา ศิลปินดีเด่นจังหวัดอุบลราชธานี กำกับดูแลและอำนวยความสะดวก และเป็นการคิดค้นลายกาบบัวมาประยุกต์เป็นลายผ้าเมืองอุบลจนมีชื่อเสียงระดับประเทศ

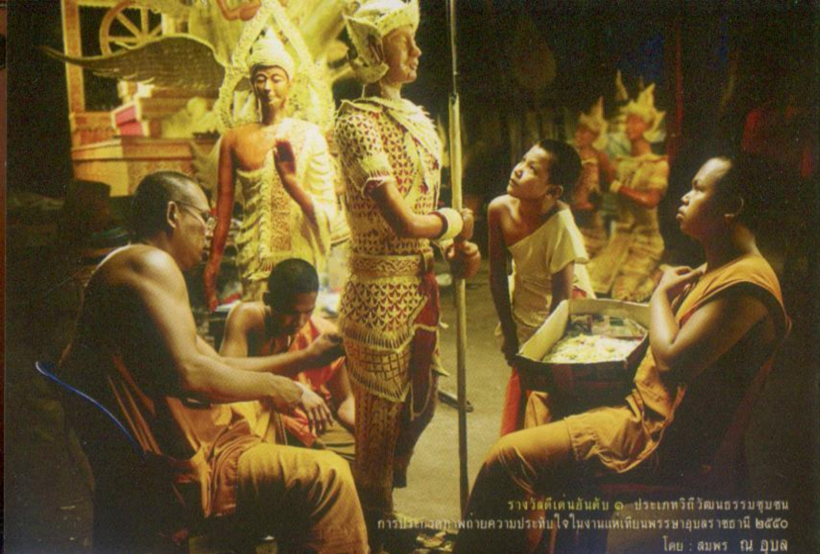
สำหรับบ้านคำปุน เป็นอาคารทรงไทยแบบอีสาน รอบๆอาคารหลังใหญ่จะมีอาคารหลังเล็กๆ สำหรับทอผ้าและผลิตภัณฑ์จากไหม ผู้ที่เข้าเยี่ยมชมประทับใจกับความพยามของช่างทอผ้าซึ่งทอด้วยฝีมือประณีต ที่สำคัญแหล่งเรียนรู้บ้านคำปุน ยังได้สืบสานภูมิปัญญาของท้องถิ่นให้ยั่งยืนตลอดไป

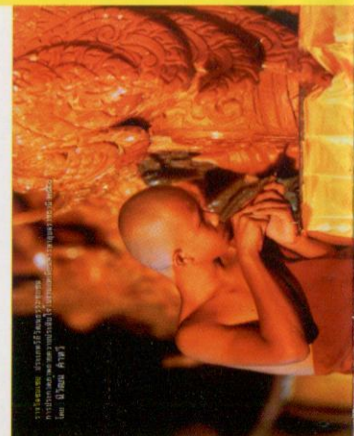
รางวัลดีเด่นอันดับ ๑ ประเภทวิถีวัฒนธรรมชุมชน
การประกวดภาพถ่ายความประทับใจในงานแห่เทียนพรรษาอุบลราชธานี ๒๕๕๐
โดย : สมพร ณ อุบล

สัญลักษณ์สีแต่ละชุมชน

- ชุมชนวัดบูรพา
- ชุมชนวัดศรีประดู่
- ชุมชนวัดทุ่งศรีเมือง
- ชุมชนวัดมณีวนาราม
- ชุมชนวัดมหาวนาราม
- ชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว
- ชุมชนวัดหนองปลาปาก
- โรงเรียนวารินชำราบ
- แหล่งผลิตอนุรักษ์ผ้าพื้นเมืองบ้านคำปุน

จังหวัดอุบลราชธานีพร้อมต้อนรับทุกท่านร่วมกิจกรรม "เยือนชุมชนชมวิถีวัฒนธรรมในการตกแต่งต้นเทียน" ในงานประเพณีแห่เทียนพรรษาอุบลราชธานี ปี 2551

ชมวิถีวัฒนธรรมในการตกแต่งต้นเทียน จาก 9 ชุมชน ประกอบด้วย

● ชุมชนวัดบูรพา ● ชุมชนวัดศรีประดู่ ● ชุมชนวัดทุ่งศรีเมือง
● ชุมชนวัดมณีวนาราม ● ชุมชนวัดมหาวนาราม ● ชุมชนวัดพระธาตุหนองบัว
● ชุมชนวัดหนองปลาปาก ● โรงเรียนวารินชำราบ ● แหล่งผลิตอนุรักษ์ผ้าพื้นเมืองบ้านคำปุน

โดยแต่ละชุมชนต่างมีเทคนิค รูปแบบ วิธีการและเคล็ดลับภูมิปัญญาพื้นบ้านในการประดิษฐ์ต้นเทียนและความสมัครสมานสามัคคีของผู้คนในชุมชนที่จะต้องร่วมมือในการตกแต่งต้นเทียนที่เป็นเอกลักษณ์

สอบถามรายละเอียดเพิ่มได้ที่ โทรศัพท์ 0-4524-3770 / 0-4525-0714 และ www.tatubon.org หรือ www.guideubon.com